

UTDRAG AV STATSMINISTERENS FOREDRAG PÅ ARSMØTE
I AMLI ARBEIDERPARTI

Det er i dag en spesiell dag i norsk energi-politikk. Regjeringen la i morges frem energimeldingen i statsråd.

Energimeldingen representerer en av de viktigste saker Regjeringen fremmer for Stortinget i denne sesjonen. I meldingen trekker Regjeringen opp hovedlinjene i energi-politikken for flere år fremover.

Tilgang på energi er en av grunnpilarene i vårt samfunn. Uten tilstrekkelig energi kan ikke vårt moderne samfunn eksistere. Tilgang på ny energi er nødvendig for videre økonomisk vekst og bygging av et bedre samfunn.

- 2 -

Men omfanget og formene for ytterligere energitilgang må avveies mot hensynet til miljøvern og ressursbevaring.

Tilgangen på energi vil bli en knapphetsfaktor i internasjonal økonomi for mange år fremover. Dette vil prege utviklingen både i de industrialiserte samfunn og i utviklingslandene. Ut fra hensynet til en forsvarlig ressursbruk vil det være et hovedmål i vår nasjonale energipolitikk å fremme en effektiv energiutnytting både innenfor energiproduksjon, ved overføring og fordeling, og ikke minst på forbrukssiden.

På denne bakgrunn drøfter meldingen de muligheter, begrensninger og avveininger vi står overfor i den fremtidige energipolitikk. Meldingen gir en skisse over antatt energietterspørsel i 1980-årene, og hvordan behovet

kan dekkes. Det er også gitt visse perspektiver for tidsrommet videre frem til århundreskiftet.

Energimeldingen inneholder mange viktige anbefalinger, f.eks. hva angår priser på elektrisitet og innenlandsk olje, etterspørselsprognoser og dekningsplaner for elektrisitetsforbruk osv. Jeg skal ikke gå inn på dette her, men heller si noen ord om vår energisituasjon i sin alminnelighet.

I verdenssammenheng er vår energisituasjon meget god. . Fra naturens side er vi usedvanlig begunstiget både med store vannkraftsressurser og ressursene av olje og gass på kontinentalsokkelen.

Likevel er det mange hensyn som må tas, og som gjør at energipolitikken må utformes med omtanke og varsomhet.

La meg f.eks. ta vår vannkraftssituasjon.

I energimeldingen er det lagt til grunn at ny tilgang på elektrisk kraft i første rekke må komme fra vannkraft. Vannkraften har kostnadmessige fordeler fremfor andre energibærere som kull og olje. Miljømessig kommer også vannkraften best ut, men vannkraften har jo likevel miljøkonsekvenser. Utbyggingen legger beslag på et gode som blir stadig viktigere og knappere, nemlig fri og uberørt natur.

I energimeldingen har Regjeringen derfor lagt stor vekt på at omfanget og utbygging av fremtidige vannkraftprosjekter skal skje med sikte på å begrense naturinngrepene.

Energimeldingen omtaler 70 større prosjekter som kan gi et bidrag til kraftforsyningen før 1990. Videre legges det frem en egen proposisjon for varig eller midlertidig vern av omtrent 75 vassdrag. Sammen med energimeldingen utgjør denne proposisjonen en samlet plan for vern og utbygging av våre vassdrag, hvor det er en fin balanse mellom utbygging og vern.

Ellers vil jeg nevne at vi i energimeldingen legger stor vekt på fremtidig valgfrihet på energiområdet. Regjeringen regner med at vi skal kunne dekke vårt kraftbehov ut dette århundret uten å ta i bruk kjernekraft. Men for planleggingsformål går vi inn for å se nærmere på bygging av varmekraftverk. Standpunkt til om slike kraftverk skal bygges eller ikke, skal vi imidlertid først ta på et senere tidspunkt.

Ønsket om valgfrihet er også en av flere årsaker til at forskning og utvikling innenfor energisektoren fremheves i det handlingsprogram som utgjør siste kapittel av meldingen.

De siste årene har vi brukt betydelige midler på igangsetting av forskning og utvikling på alternative energikilder som bølger, sol, vind og biomasse. Disse energikilder vil imidlertid neppe kunne gi noe bidrag som vil monne i energiforsyningen før omkring år 2000. Men det arbeid som nå utføres med hensyn til forskning og utvikling på dette felt, vil gi oss valgfrihet i våre fremtidige beslutninger på energiområdet.

Jeg vil også i denne sammenheng fremheve at

Regjeringen vil prioritere høyt forskning og utvikling i forbindelse med effektiv bruk av energi, altså energiøkonomisering.

I et foredrag nylig om energipolitikken sa Høyres parlamentariske fører, Willoch, at han ville motarbeide varmekraftverk her i landet. Jeg er enig i meget av det Willoch sa i sitt foredrag, men jeg syns nok han la for liten vekt på de verne- og miljøhensyn som gjør seg gjeldende også ved utbygging av vannkraften. Jeg syns dessuten han i urimelig grad vil innskrenke vår framtidige valgfrihet når han i utgangspunktet stiller seg helt negativ til varmekraftverk.